

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИРОГОЩАНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

**ІНСТРУКЦІЙНА КАРТКА
для проведення практичної роботи**

ТЕМА: Розслідування та облік нещасних випадків.

МЕТА: Моделювання елементів виробничої діяльності інженера (участь в роботі комісії, яка розслідує нещасний випадок). Закріплення теоретичних знань з організації та змісту процесу розслідування, кодування інформації та обліку нещасних випадків, а також набуття навичок з прийняття науково обґрунтованих рішень щодо запобігання травмувань працюючих.

Матеріально-технічне оснащення робочого місця Типове положення «Про розслідування нещасних випадків», бланки первинної документації, матеріали розслідування нещасних випадків, фотографії, схеми, завдання для розслідування – акт Форми Н-5.

Послідовність виконання роботи

1. Ознайомитись з ігровою ситуацією нещасного випадку.
2. Встановити умови, наслідки та причини нещасного випадку.
3. Створити комісію для проведення розслідування із членів ланки та розподілити обов'язки серед них за протоколом.
4. Враховуючи висновки, зроблені комісією в акті Н-5, скласти акт за формою Н-1 або НПВ.
5. Зробити запис у журналі реєстрації нещасних випадків.
6. Написати висновки до роботи.
7. Дати усну відповідь на запитання для самоперевірки.

Після виконання роботи студент повинен:

Знати порядок проведення розслідування нещасних випадків.

Уміти складати акти розслідування нещасних випадків й вміти приймати рішення щодо запобігання травмувань працюючих.

Домашнє завдання оформити звіт у робочому зошиті

- Навчальні посібники:**
1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підруч. для студ. вищих навч. Закладів. За ред. М.П.Гандзюка. – К.: Каравела, 2003. – 408с.
 2. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник. – Львів: Афіша, 2004 -320с.
 3. Довідник з охорони праці в сільському господарстві (запитання і відповіді) / С.Д.Лехман, В.П.Целинський, С.М.Козирев та ін.; За ред. С.Д.Лехмана. – К.:Урожай, 1900.- 400с.

Теоретичні відомості
ПОЯСНЕННЯ
для заповнення актів форми Н-1 та форми НПВ

Акт складається з текстової і кодової частин, які заповнюються відповідно до міжгалузевих, галузевих класифікаторів з використанням установлених термінів. Коди зазначаються в клітинках. Кодування відомостей актів форми Н-1 та форми НПВ обов'язкове.

Пункт 1. У першому рядку число та місяць кодуються відповідно до їх порядкових номерів, а рік - двома останніми цифрами, наприклад:

дата "1 грудня 1998 р." кодується так: | 0 | 1 | 1 | 2 | 9 | 8 |

У другому рядку зазначається і кодується час, коли стався нещасний випадок, наприклад:

час "22 год. 30 хв." кодується так: | 2 | 2 | 3 | 0 |

Пункт 2. Найменування підприємства кодується відповідно до Єдиного державного реєстру підприємств і організацій України (ЄДРПОУ).

Адреса підприємства кодується відповідно до Класифікатора об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ).

Найменування органу, до сфери управління якого належить підприємство, кодується відповідно до загального міжгалузевого класифікатора "Система позначення органів державного управління (СПОДУ) 1.74.001".

Назва цеху, дільниці кодується відповідно до галузевого класифікатора (кодифікатора), а якщо його немає, зазначається назва цеху, дільниці відповідно до затвердженого переліку підрозділів підприємства.

Стать кодується так: 1 - чоловіча, 2 - жіноча.

Зазначається число, місяць і рік народження, а кодується число повних років потерпілого на час настання нещасного випадку.

Наприклад: 45 років - | 45 |

Професія (посада), розряд (клас) записуються і кодуються відповідно до Державного класифікатора професій (ДК-003-95).

У разі коли потерпілий має кілька професій, зазначається та, під час роботи за якою стався нещасний випадок.

Зазначається і кодується число повних років стажу роботи (загального, за основною професією (посадою)), на яку оформлений потерпілий, за виконуваною роботою, під час якої стався нещасний випадок.

Наприклад: 20 років - | 20 |

Якщо стаж не досягає року, в текстовій частині зазначається кількість місяців (днів), а кодується, наприклад, так:

9 місяців 2 дні - | 00 |

Пункт 4. Заповнюється відповідно до Типового положення про навчання з питань охорони праці, затвердженого наказом

Держнаглядохоронпраці, дата кодується, як в пункті 1.

Наприклад:

04.12.95 - дата проведення (завершення) навчання за професією, вступного, первинного, повторного або цільового інструктажу, останньої перевірки знань з охорони праці -

| 0 | 4 | 1 | 2 | 9 | 5 |

У разі відсутності даних для заповнення будь-якої позиції навпроти неї ставляться нулі - | 00 |

Пункт 5. Заповнюється відповідно до Положення про медичний огляд працівників певних категорій, затвердженого наказом МОЗ.

Дата кодується, як в пункті 1.

Пункт 6. Під час опису обставин нещасного випадку дається стисла характеристика умов праці та дій потерпілого, викладається послідовність подій, що відбувалися перед настанням нещасного випадку, описується процес праці, а також зазначається, хто керував роботою або організував її.

Відомості про вид події зазначаються і кодуються відповідно до розділу 1 наведеного нижче класифікатора.

Відомості про шкідливий або небезпечний фактор та його значення зазначаються відповідно до ГОСТ 12.0.003 "Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Класифікація".

Шкідливий фактор кодується відповідно до класифікатора N 6, затвердженого наказом МОЗ.

Пункт 7. Зазначаються і кодуються три причини нещасного випадку відповідно до розділу 2 наведеного нижче класифікатора. Основна причина нещасного випадку зазначається і кодується першою. Якщо причин нещасного випадку більше ніж три, інші причини зазначаються лише у текстовій частині акта.

Пункт 8. Устаткування кодується відповідно до розділу 3 наведеного нижче класифікатора.

Наприклад:

верстати металорізальні - | 381|

устаткування гірничошахтне - | 314|

Пункт 9. Діагноз зазначається згідно з листком непрацездатності або довідкою лікувально-профілактичного закладу і кодується відповідно до Міжнародної статистичної класифікації

хвороб та споріднених проблем здоров'я (МХК-10).

У разі перебування потерпілого в стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння кодується Запис робиться на підставі висновку, що складається лікарем, який проводив огляд потерпілого.

Пункт 10. Зазначаються посадові особи і працівники, у тому числі потерпілий, працівники іншого підприємства або сторонні особи, які допустили порушення вимог законодавства про охорону праці і дії чи бездіяльність яких стали основною або супутньою причиною нещасного випадку (відповідно до пункту 7).

Закони та інші нормативно-правові акти про охорону праці кодуються відповідно до Державного реєстру міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці.

Пункт 12. Зазначається кожний захід окремо. Не слід вносити до цього пункту заходи щодо накладення стягнень.

КЛАСИФІКАТОР

1. Вид події, що призвела до нещасного випадку

01 - дорожньо-транспортна пригода,

у тому числі: 01.1 - наїзд транспортних засобів

02 - падіння потерпілого,

у тому числі: 02.1 - під час пересування, 02.2 - з висоти, 02.3 - в колодязь, ємність, яму тощо

03 - падіння, обвалення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо,

у тому числі: 03.1 - обвалення, обвалення будівель, споруд та їх елементів, 03.2 - обвалення та обвалення породи, ґрунту тощо

04 - дія предметів та деталей, що рухаються, розлітаються, обертаються,

у тому числі: 04.1 - дія рухомих і таких, що обертаються, деталей обладнання, машин і механізмів, 04.2 - дія предметів, що розлітаються в результаті вибуху або руйнування приладів, посудин, які перебувають під тиском, у вакуумі

05 - ураження електричним струмом,

у тому числі: 05.1 - у разі доторкання до ліній електропередачі та обірваних проводів

06 - дія підвищених температур (крім пожеж)

07 - дія шкідливих і токсичних речовин

08 - дія іонізуючого випромінювання

09 - показники важкості праці

10 - показники напруженості праці

11 - ушкодження внаслідок контакту з тваринами, комахами, іншими представниками фауни, а також флори

12 - утоплення

13 - асфіксія

14 - навмисне вбивство або травма, заподіяна іншою особою

15 - стихійне лихо

16 - пожежа

17 - вибух

18 - інші види

2. Причини нещасного випадку

Технічні:

01 - конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва

02 - конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність транспортних засобів

03 - неякісне розроблення або відсутність проектної документації на будівництво, реконструкцію виробничих об'єктів, будівель, споруд, обладнання, устаткування тощо

04 - неякісне виконання будівельних робіт

05 - недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки

06 - незадовільний технічний стан:

06.1 - виробничих об'єктів, будинків, споруд, території

06.2 - засобів виробництва

06.3 - транспортних засобів

07 - незадовільний стан виробничого середовища (перевищення гранично допустимих концентрацій (рівнів) небезпечних та шкідливих виробничих факторів)

08 - інші

Організаційні:

09 - незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці

10 - недоліки під час навчання безпечним прийомам праці,

у тому числі:

10.1 - відсутність або неякісне проведення інструктажу;

10.2 - допуск до роботи без навчання та перевірки знань з охорони праці

11 - неякісне розроблення, недосконалість інструкцій з охорони праці або їх відсутність

12 - відсутність у посадових інструкціях визначення функціональних обов'язків з питань охорони праці

13 - порушення режиму праці та відпочинку

14 - відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (профвідбору)

15 - невикористання засобів індивідуального захисту через незабезпеченість ними

16 - виконання робіт з відключеними, несправними засобами колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення тощо

17 - залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією)

18 - порушення технологічного процесу

19 - порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів тощо

20 - порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів

21 - порушення правил дорожнього руху

22 - незастосування засобів індивідуального захисту (за їх наявності)
23 - незастосування засобів колективного захисту (за їх наявності)
24 - порушення трудової і виробничої дисципліни,
у тому числі:

24.1 - невиконання посадових обов'язків

24.2 - невиконання вимог інструкцій з охорони праці

25 - інші

Психофізіологічні:

26 - алкогольне, наркотичне сп'яніння, токсикологічне отруєння

27 - низька нервово-психічна стійкість

28 - незадовільні фізичні дані або стан здоров'я

29 - незадовільний психологічний клімат у колективі

30 - травмування внаслідок протиправних дій інших осіб

31 - інші причини

3. Обладнання, устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до нещасного випадку

311 - устаткування енергетичне

313 - устаткування для чорної та кольорової металургії

314 - устаткування гірничошахтне

315 - устаткування підіймально-транспортне (крани)

316 - устаткування підіймально-транспортне (конвеєри)

317 - устаткування підіймально-транспортне (крім кранів і конвеєрів)

331 - машини електричні малої потужності

332 - електродвигуни змінного струму потужністю від 0,25 кВт і більше

334 - електродвигуни вибухозахищені, врубово-комбайнові і електробури

336 - машини електричні постійного струму

337 - генератори змінного струму, перетворювачі, підсилювачі електромашинні, електростанції та електроагрегати живлення

338 - машини електричні великі, агрегати електромашинні, турбо- і гідрогенератори

341 - трансформатори і трансформаторне устаткування, апаратура високовольтна, силова перетворювальна техніка, прилади силові напівпровідникові, детектори ядерного і нейтронного випромінювання, електрохімічні перетворювачі інформації

342 - апарати електричні напругою до 1000 В

343 - комплектне обладнання напругою до 1000 В

344 - устаткування спеціальне технологічне, шинопроводи низької напруги

345 - електротранспорт (крім засобів міського транспорту і моторвагонних поїздів), електроустаткування для електротранспорту і підіймально-транспортних машин

346 - устаткування світлотехнічне і вироби електроустановлювальні, лампи електричні, вироби культурно-побутового призначення і широкого вжитку

348 - джерела струму хімічні, фізичні, генератори електрохімічні та термоелектричні

361 - устаткування хімічне і запасні частини до нього

363 - насоси (відцентрові, парові та привідні поршневі)

364 - устаткування кисневе, криогенне, компресорне, холодильне, для газополуменевої обробки металів, насоси, агрегати вакуумні і високовакуумні, комплектні технологічні лінії, установки та агрегати

365 - устаткування целюлозно-паперове

366 - устаткування нафтопромислове, бурове, геологорозвідувальне і запасні частини до нього

367 - устаткування технологічне і апаратура для нанесення лакофарбового покриття на вироби машинобудування

368 - устаткування нафтогазопереробне

381 - верстати металорізальні

382 - машини ковальсько-пресові (без машин з ручним і ножним приводами)
383 - устаткування деревообробне
384 - устаткування технологічне для ливарного виробництва
385 - устаткування для гальванопокриття виробів машинобудування
386 - устаткування для зварювання тертям, холодного зварювання і допоміжне зварювальне обладнання
451 - автомобілі
452 - автомобілі спеціалізовані, автопоїзди, автомобілі-тягачі, кузови-фургони, причеми, тролейбуси, автонавантажувачі, мотоцикли, велосипеди
472 - трактори
473 - машини сільськогосподарські
474 - машини для тваринництва, птахівництва і кормовиробництва
481 - машини для землерийних і меліоративних робіт
482 - машини дорожні, устаткування для приготування будівельних сумішей
483 - устаткування і машини будівельні
484 - устаткування для промисловості будівельних матеріалів
485 - устаткування технологічне для лісозаготівельної і торф'яної промисловості, машинобудування комунальне
486 - устаткування для кондиціювання повітря і вентиляції
493 - устаткування і прилади для опалення і гарячого водопостачання
511 - устаткування технологічне і запасні частини до нього для легкої промисловості
512 - устаткування технологічне і запасні частини до нього для вироблення хімічного волокна
513 - устаткування технологічне і запасні частини до нього для харчової, м'ясної, молочної та рибної промисловості
514 - устаткування технологічне і запасні частини до нього для борошномельних, комбікормових підприємств та зерносховищ
515 - устаткування технологічне і запасні частини до нього для торгівлі, громадського харчування та блоків харчування, устаткування холодильне і запасні частини до нього, виробу
культурно-побутового призначення та господарського вжитку
517 - устаткування технологічне і запасні частини до нього для скляно-ситалової промисловості, кабельної промисловості, для розвантаження, розфасування та упакування мінеральних добрив і отрутохімікатів
525 - устаткування та оснащення спеціальні для ремонту та експлуатації тракторів і сільськогосподарських машин, транспортування та складської переробки вантажів, пуску і налагоджування, технічного обслуговування та ремонту машин і устаткування тваринницьких та птахівницьких ферм, а також конструкції, устаткування та оснащення споруд захищеного ґрунту